

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 10.12.2007
KOM(2007) 781 endelig

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN

**om situationsrapporten 2007 vedrørende gennemførelsen af EU's
narkotikahandlingsplan (2005-2008)**

DA

DA

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN

om situationsrapporten 2007 vedrørende gennemførelsen af EU's narkotikahandlingsplan (2005-2008)

I. INDLEDNING

FN skønner, at der er ca. 200 millioner mennesker, der i løbet af det seneste år har taget narkotika¹. For så vidt angår EU, skønnes det, at ca. 25-30 millioner voksne i alderen 15-64 år har taget en eller anden form for ulovlig narkotika inden for det sidste år². Det er et historisk set stort antal i EU, selv om tallet har stabiliseret sig de senere år. Det vurderes, at ulovlig narkotika udgør den tredjestørste industri i verden næst efter olie og våben.

Tendenser og mønstre for så vidt angår narkotikamisbrug ændrer sig i tidens løb. Heroin er stadig hovedårsagen til narkotikaafhængighed og narkotikarelaterede helbredsskader. Cannabis er fortsat det mest populære ulovlige stof, mens de nyeste tendenser viser, at forbruget af kokain er steget i adskillige medlemsstater. Forbruget af ecstasy og amfetamin synes at have nået et højdepunkt og er nu ved at stabilisere sig eller gradvis falde. Blandingsbruget – den kombinerede brug af lovlige og ulovlige stoffer – udgør et voksende problem i forbindelse med forebyggelse og behandling.

Da problemet er globalt, kræves der en samlet indsats på EU-plan og internationalt plan, hvis der skal dæmmes op for den stadige stigning i forbruget og produktionen på verdensplan.

Der findes ingen enkle løsninger på problemet. Narkotikamisbrug og narkotikahandel nedbryder samfundene gennem kriminalitet og korrupsion, men udgør også en væsentlig helbredsskadende faktor for EU-borgerne, og narkotikarelaterede sygdomme (hiv/aids, hepatitis) udgør store trusler mod folkesundheden i EU. Stillet over for disse sørgelige realiteter har det i Europa i nogen tid været accepteret, at en effektiv indsats kræver, at man går videre end til den i befolkningen fuldt ud berettigede bekymring over narkotikamisbruget. EU har derfor sat sig for at gennemføre en bevisbaseret strategi, hvor der fokuseres på en løbende analyse af problemet og en objektiv vurdering af, hvad der gøres fra politisk side. Målet er at få en bedre forståelse for, hvilke politikker der fungerer bedst.

Den samlede strategi afspejles i EU's narkotikastrategi 2005-2012³, som Det Europæiske Råd godkendte på sit møde i december 2004 som en del af Haag-programmet for styrkelse af frihed, sikkerhed og retfærdighed i EU⁴, og EU's narkotikahandlingsplan 2005-2008⁵, som Rådet stadfæstede den 8. juli 2005.

¹ FN's kontor for Narkotika og Kriminalitet (UNODC), 2007.

² Det Europæiske Overvågningscenter for Narkotika og Narkotikamisbrug, 2007.

³ CORDROGUE 77 af 22.11.2004.

⁴ KOM(2005) 184 endelig af 10.5.2005.

⁵ EUT C 168 af 8.7.2005.

I EU's narkotikastrategi 2005-2012 fastsættes to overordnede målsætninger:

- (1) EU skal sigte mod at bidrage til opretholdelsen af et højt niveau af sundhedsbeskyttelse, trivsel og social samhørighed ved at supplere medlemsstaternes indsats for at forebygge og begrænse brugen af narkotika, afhængighed og narkotikarelaterede sociale og sundhedsmæssige skader.
- (2) EU og medlemsstaterne skal sigte mod at sikre et højt sikkerhedsniveau for borgerne ved at gribe ind over for produktion og ulovlig grænseoverskridende handel med narkotika og omdirigering af prækursorer samt ved at sætte kraftigere ind for at forebygge narkotikarelateret kriminalitet gennem et effektivt samarbejde, der bygger på en fælles tilgang.

I strategien fastsættes det, at "*ved udgangen af 2012 skal der være gjort fremskridt på alle strategiens prioriterede områder*".

Narkotikahandlingsplanen udgør den praktiske gennemførelse af strategien sammen med overvågning og evaluering som væsentlige elementer i denne proces. I strategien fastsættes det, at "*Kommissionen vil være ansvarlig for den fortsatte og overordnede evaluering af strategi og handlingsplan med støtte fra medlemsstaterne, EONN og Europol*".

EU's handlingsplan for narkotika (2005-2008)

Det er den første af to handlingsplaner, der skal omsætte strategiens overordnede mål og prioriteringer til specifikke foranstaltninger med identificerbare indikatorer til måling af de fremskridt, der gøres.

Handlingsplanens endelige mål er "*markant at mindske udbredelsen af stofbrug i befolkningen og reducere de sociale og sundhedsmæssige skader, som anvendelsen af og handelen med ulovlige stoffer medfører. Den sigter mod at skabe en ramme for en afbalanceret strategi for såvel udbuds- som efterspørgselsbegrænsning gennem en række specifikke tiltag*". Disse tiltag er fastsat ud fra følgende principper:

- Foranstaltningerne på EU-plan skal give en *klar merværdi*, og resultaterne skal være *realistiske og målelige*.
- Foranstaltningerne skal være *omkostningseffektive* og *bidrage direkte til gennemførelsen* af mindst et af de mål eller en af de prioriteter, der er fastsat i strategien.
- *Antallet* af foranstaltninger på hvert område skal være *målrettet og realistisk*.

Kommissionen anmodes om at fremlægge situationsrapporter for Rådet og Europa-Parlamentet om gennemførelsen af handlingsplanen og forslag til, hvad man kan gøre ved konstaterede mangler og mulige nye problemer.

Den første situationsrapport, der dækker 2005-2006, udarbejdede Kommissionen som et arbejdsdokument⁶; den blev godkendt af Rådet i dets konklusioner af 4. juni 2007⁷.

Denne meddelelse indeholder konklusionerne af situationsrapporten 2007 med en detaljeret rapport om gennemførelse af handlingsplanen vedlagt som bilag.

Kommissionen vil gennemføre den endelige evaluering i 2008 og fremsætte forslag til en ny handlingsplan. Den næste handlingsplan vil blive udarbejdet på grundlag af erfaringerne fra de seneste tre år.

⁶ SEC(2006) 1803.

⁷ CORDROGUE 32 af 4.6.2007.

II. METODE

Ved udarbejdelsen af denne situationsrapport blev Kommissionen bistået af medlemsstaterne, EONN og Europol. Vurderingen for 2007, der dækker tidsrummet mellem anden halvdel af 2006 og første halvdel af 2007, følger kapitelstrukturen i handlingsplanen.

Det anføres klart i handlingsplanen, hvem der har ansvaret for foranstaltningerne, og hvornår de skal være gennemført. For at sikre, at gennemførelsen sker til tiden, vil der for mål, hvor fristen er overskredet eller ikke ser ud til at kunne overholdes, blive fremsat henstillinger vedrørende gennemførelsen, eller det vil blive angivet, at de ikke er gennemført. I handlingsplanen fastsættes et sæt *indikatorer*⁸ og/eller *evalueringsredskaber*⁹ for hvert mål og hver foranstaltning.

Resultaterne af de mål og foranstaltninger, hvis gennemførelsesfrist er udløbet, er blevet analyseret. Der rapporteres om igangværende foranstaltninger. Der drages en konklusion i forbindelse med hver enkelt mål i handlingsplanen. For 11 mål og foranstaltninger er gennemførelsesfristen 2008; de vil blive vurderet i næste års endelige evaluering.

III. DE VÆSENTLIGSTE RESULTATER I SITUATIONSRAPPORTEN FOR 2007

Selv om situationsrapporten for 2007 viser, at de fleste mål er ved at være nået, er det nødvendigt at gøre en yderligere indsats i forbindelse med mange foranstaltninger for at overholde handlingsplanen. Der er knyttet et resumé af de væsentligste konklusioner i den detaljerede rapport til denne meddelelse som bilag.

3.1 Koordinering

EU-formandskaberne fastsætter i stadig højere grad deres dagsorden for narkotikapolitikken i overensstemmelse med de prioriteter, der er fastsat i handlingsplanen, og der foregår en koordinering mellem tidligere, nuværende og fremtidige formandskaber. Koordineringen mellem Den Horisontale Narkotikagrube (HDG) og andre relevante arbejdsgrupper i Rådet er blevet forbedret.

Det er nødvendigt at forbedre medlemsstaternes feedback på gennemførelsen af handlingsplanen. Et forslag til løsning kunne være at udpege en *forbindelsesperson for narkotikahandlingsplanen* i hver delegation til HDG, der skal være ansvarlig for koordineringen af informationsstrømmen vedrørende gennemførelsen af handlingsplanen.

Den årlige situationsrapport viser, at **medlemsstaternes narkotikapolitikker og –strategier i et vist omfang er sammenfaldende**. Det sætter EU i stand til f.eks. oftere at tale med én stemme i forbindelse med relationerne med tredjelande, når det drejer sig om narkotikarelaterede emner.

25 medlemsstater har en eller flere udpegede koordinatore eller koordineringsorganer på narkotikaområdet på nationalt plan. Selv om det er svært at vurdere, hvorvidt disse narkotikakoordineringsmekanismer er "fuldt operationelle", er det forhold, at der findes en koordineringsenhed på nationalt plan, i sig selv en **anerkendelse af, at narkotikaproblemet som politikområde går på tværs af grænserne**, og af behovet for en afbalanceret strategi på området. Alle formænd for HDG har indkaldt de nationale narkotikakoordinatorer til møder, og dagsordenerne afspejler EU's narkotikahandlingsplan 2005-2008.

Behovet for at involvere civilsamfundet i EU's narkotikapolitik blev understreget i EU's narkotikastrategi 2005-2012. **Oprettelsen af et civilsamfundsforum om narkotika inden udgangen af 2007** er det synlige resultat af den høringsprocedure, der blev iværksat i 2006.

⁸ En **indikator** er et redskab, hvormed det er muligt at måle de fremskridt, der er gjort for at gennemføre en foranstaltning eller nå et mål.

⁹ Et **evalueringsredskab** er et middel, hvorved disse fremskridt kan kontrolleres.

Kommissionen er overbevist, at forummet vil gøre det lettere at sikre en effektiv kommunikation med civilsamfundet.

Med hensyn til generelt at inddrage narkotikapolitikken i relationerne med tredjelande indeholder alle aftaler mellem EU og tredjelande, der blev forhandlet eller indgået i 2006, væsentlige bestemmelser om samarbejde på narkotikaområdet. Tredjelande bør påtage sig ejerskabet af **samarbejdsaktiviteterne ved at tage ansvaret for deres egne politikker og for gennemførelsen af samarbejdsprojekter**. Det er en vigtig forudsætning for en vellykket gennemførelse af disse aftaler.

3.2 Begrænsning af efterspørgslen

EU gør fremskridt for så vidt angår udviklingen af en **holistisk og pragmatisk indsats mod de sociale og helbredsmæssige skader, narkotikamisbrug medfører**. EU fortsætter med at udvide den bevisbaserede bedste praksis inden for forebyggelse af narkotikamisbrug, tidlig indgriben, behandling, rehabilitering, social reintegrering og mindskelse af skaderne. Alle medlemsstaterne fører en politik med overvågning og evaluering af deres narkotikarelaterede aktiviteter, men der er stadig behov for at forbedre metoderne og øge antallet af evalueringer.

En beretning fra Kommissionen om gennemførelsen af Rådets henstilling om *forebyggelse og mindskelse af helbredsskader forbundet med narkotikamisbrug*¹⁰ viser, at **mindskelsen af skader nu indgår som en fast del af narkotikapolitikken i alle EU-medlemsstater**. Der findes desuden en stadig voksende bevisbase til støtte for foranstaltninger for at mindske skadevirkningerne. De skadereducerende foranstaltninger anvendes imidlertid langt fra ensartet i alle EU-lande.

Substitutionsbehandling af opiatmisbrugere er en af de væsentligste behandlingsmuligheder i EU-medlemsstaterne og understøttes af et bredt og voksende videnskabeligt grundlag, der viser, at det er muligt effektivt at mindske opiatmisbrug og risikoadfærd. Disse programmer er også effektive til at skabe øget sikkerhed for, at behandlingen fortsættes, og de kan bidrage til at stabilisere og forbedre kroniske heroinmisbrugeres sundhedsmæssige og sociale situation. I takt med at der opstår nye mønstre og tendenser i narkotikamisbruget i EU, er det nødvendigt, at de forebyggende og skadereducerende aktiviteter såvel som behovet for behandlings- og rehabiliteringsfaciliteter og –tjenester tilpasses de nye behov hos misbrugere. Uanset hvordan mellem disse elementer vægtes i de forskellige nationale politikker, er der klar enighed om, at en koordineret og samlet folkesundhedsstrategi, herunder skadebegrænsning, er vigtig for at mindske spredningen af smitsomme sygdomme blandt narkotikamisbrugere.

Narkotikarelaterede dødsfald er klart den mest alvorlige narkotikarelaterede skade for samfundet og kræver løbende overvågning og handling for at indføre og styrke navnlig skadereducerende og reintegreringsmæssige foranstaltninger.

Der er gjort tydelige fremskridt i hele EU, for så vidt angår narkotikatjenesters dækning og adgangen til disse, og det er vigtigt fortsat at udvikle disse tjenester og indikatorer til måling af effektiviteten af behandling og skadereducerende foranstaltninger.

Der er behov for kvalitetsstandarder for tjenester og foranstaltninger lige fra forebyggelse til narkotikabehandling og skadebegrænsning. Der er imidlertid kun begrænsede oplysninger om, hvilke kvalitetssikringsmekanismer, der er tilgængelige i medlemsstaterne i forbindelse med begrænsning af efterspørgslen. Derudover varierer det i væsentlig grad medlemsstaterne imellem, hvad der nøjagtigt forstås ved en "*standard*" eller en "*retningslinje*". Den detaljerede rapport i bilaget viser, at det stadig er nødvendigt at gøre en indsats i forbindelse med mange

¹⁰ KOM(2007) 199 endelig.

aspekter af begrænsning af efterspørgslen i handlingsplanen, og at det er nødvendigt at finindstille visse foranstaltninger og indikatorer, således at det bliver muligt at måle virkningerne af disse foranstaltninger.

Der findes allerede en lang række **alternativer til fængsling for lovovertrædelser i forbindelse med narkotikamisbrug**, men det er endnu ikke muligt at vurdere, hvordan de anvendes, og/eller om de er effektive. Næsten alle EU-lande har truffet foranstaltninger for at forhindre spredning af smitsomme sygdomme, men der er en kløft mellem de skadereducerende tjenester, der tilbydes i samfundet, og dem, der tilbydes i fængsler. Det vil kræve yderligere tiltag.

Formandskabet bekræftede i sine konklusioner vedrørende opfølgningen af Rådets henstilling fra 2003 om forebyggelse og mindskelse af helbredsskader forbundet med narkotikamisbrug, at der er brug for skadereducerende foranstaltninger i fængsler. Kommissionen er blevet anmodet om at **fremsætte et forslag til henstilling om narkotika i fængsler som fastsat i foranstaltning 13.2 i EU-handlingsplan 2005-2008**¹¹.

For at supplere medlemsstaternes aktiviteter på dette område ydes der via **programmet for Fællesskabets indsats inden for folkesundhed (2003-2008)**¹² fortsat støtte til en række projekter på området begrænsning af efterspørgslen efter narkotika, herunder forebyggelse, skadebegrænsning og behandling. Finansieringen af denne type aktiviteter vil fortsætte under det andet **program for Fællesskabets indsats inden for folkesundhed (2008-2012)** og vil blive øget via det nye **særprogram "Forebyggelse af narkotikamisbrug og information af offentligheden (2007-2013)"**¹³ og **det syvende rammeprogram for forskning, teknologisk udvikling og demonstration (2007-2013)**¹⁴.

3.3 Begrænsning af udbuddet

De retshåndhævende myndigheder i EU er fortsat **meget aktive for så vidt angår afsløring og forebyggelse af smugling af såvel narkotika og narkotikaprækursorer**. I 2006 steg antallet af sager. Kommissionen har sammen med medlemsstaterne udarbejdet et vejledende dokument for aktører, der lovligt handler med prækursorer, som kan omdirigeres til ulovlig narkotikaproduktion. Dette dokument indeholder en række anbefalinger til, hvordan disse aktører kan afsløre og rapportere om mistænkelige transaktioner.

Medlemsstaterne bidrager til de analysearbejdsfiler, Europol kører i forbindelse med igangværende projekter: COLA (kokain), MUSTARD (heroin) og SYNERGI (syntetiske narkotika). Til gengæld leverer Europol oplysninger til medlemsstaternes undersøgelser og aktioner. Kommissionen har ikke været i stand til at kontrollere, om medlemsstaterne har gennemført **Rådets henstilling om indbyrdes tilnærmelse af statistikkerne over beslaglæggelser af narkotika og ulovligt anvendte prækursorer**¹⁵, der blev vedtaget i 2001. Der findes ingen oplysninger herom på EU-plan.

Samarbejdet mellem medlemsstaterne, Europol og Eurojust **kan udvikles yderligere** ved brug af de eksisterende instrumenter. På nuværende tidspunkt synes instrumenter såsom fælles efterforskningshold og fælles toldoperationer kun at blive anvendt i begrænset omfang. I 2005 og 2006 blev der kun oprettet to fælles efterforskningshold og gennemført fire fælles toldoperationer. Europol og Eurojust er ved at forberede særlig undervisning og en håndbog om oprettelse og anvendelse af fælles efterforskningshold.

¹¹ CORDROGUE 43 af 2.7.2007.

¹² EFT L 271 af 9.10.2002.

¹³ EUT L 257 af 3.10.2007.

¹⁴ EUT L 412 af 30.12.2006, s. 1.

¹⁵ 13618/01 STUP 29.

Hidtil har det ikke været muligt at indkredse større projekter på medlemsstatsplan eller EU-plan specielt rettet mod finansielle midler fra ulovlig narkotikahandel. Kommissionen henstiller, at medlemsstaterne fuldt ud udnytter de finansielle efterretningsenheders NET-platform. Kommissionen er på nuværende tidspunkt ved at udarbejde en rapport vedrørende Rådets afgørelse af 17. oktober 2000 om samarbejdsordninger mellem medlemsstaters finansielle efterretningsenheder for så vidt angår udveksling af oplysninger¹⁶. Medlemsstaterne opfordres på samme måde til at gøre større brug af EU-finansieringsprogrammer såsom **programmet "Forebyggelse og bekæmpelse af kriminalitet" (2007)-2013**¹⁷ til at undersøge forbindelserne mellem narkotikafremstilling og finansiering af terrorisme.

Rent operationelt er syv medlemsstater nu involveret i MAOC-N i Lissabon (**Maritime Analysis and Operational Centre on Narcotics**). Aktiviteterne indebærer et tæt samarbejde mellem retshåndhævende myndigheder, domstolene og de berørte medlemsstaters ressourcer til havs og i luften om at bekæmpe kokainhandel via Atlanterhavet og Vestafrika. MAOC-N samarbejder med lignende instanser i USA såsom Joint Interagency Task Force South i Florida. Samarbejdet bygger på den filosofi, at der må sættes ind med global retshåndhævelse over for narkotikahandlernes globale strategi og fleksibilitet.

Begrænsning af efterspørgslen udgør et område, hvor det på EU-plan fortsat er svært at måle forbedringerne. De fleste af foranstaltningerne på området måles ved hjælp af **kvantitative snarere end kvalitative indikatorer**, og de oplysninger, der foreligger på EU-plan er ofte fragmenterede og svære at sammenligne. Det skyldes delvis manglen på fælles standarder for dataregistrering og –indsamling, men også overlappning i rapporteringsstrukturerne.

Kommissionen har i samarbejde med Europol og EONN til hensigt at vurdere oplysningerne vedrørende begrænsning af efterspørgslen i den endelige evaluering 2008 af EU's nuværende narkotikahandlingsplan. Målet er at **afgøre, hvilke politiske behov der er for definitioner og statistikker over problemer med retshåndhævelse**, og i hvor høj grad disse oplysninger allerede er standardiseret eller kan standardiseres og gøres tilgængelige på EU-plan.

Rådets afgørelse om udveksling af oplysninger om, risikovurdering af og kontrol med nye psykoaktive stoffer¹⁸ blev gennemført i 2007. **For første gang siden vedtagelsen af afgørelsen i 2005 er der blevet foretaget en risikovurdering** af et nyt psykoaktivt stof, stimulanten 1-Benzylpiperazin (BZP). Vurderingen mundede ud i et forslag fra Kommissionen om at lade BZP være omfattet af de relevante retsfor skrifter. Rådet vil træffe beslutning om forslaget efter høring af Europa-Parlamentet.

3.4 Internationalt samarbejde

I strategien for RIA-politikens eksterne dimension: global frihed, sikkerhed og retfærdighed understreges det, at samarbejde med tredjelande på disse områder er en langsigtet indsats baseret på institutions- og kapacitetsopbygning, som kræver vedholdende engagement fra begge sider. I den første situationsrapport fra 2006 om strategien konkluderes det, at der er gjort positive og stadige fremskridt, også i forbindelse med spørgsmål vedrørende narkotika¹⁹.

EU er en nøgleaktør på området internationalt samarbejde om ulovlige narkotika. EU er involveret i en aktiv dialog med de fleste af de vigtigste producent- og handelslande, der er berørt af narkotikaproblemet, og EU spiller en stor rolle ved at støtte dem finansielt og teknisk. EU's løfte om at fremme en **afbalanceret strategi**, hvor det er nødvendigt med et

¹⁶ EFT L 271 af 24.10.2000.

¹⁷ EUT L 58 af 24.2.2007.

¹⁸ 2005/387/RIA af 10.5.2005.

¹⁹ Rådets dokument nr. 14366/3/05 REV 3, 30.11.2005.

tandemsamarbejde for at tage fat på problemet med at begrænse efterspørgslen efter og udbuddet af narkotika, **afspejler EU's grundlæggende værdier og principper** og ses som et eksempel for andre lande i verden. I bestemmelserne vedrørende narkotika i samarbejds- og partnerskabsaftaler med tredjelande indgår den afbalancerede strategi også i stadig højere grad som en integreret del.

På møder med kandidatlande og potentielle kandidatlande og med Kommissionens naboskabspartnere drøftes det regelmæssigt, hvad der kan gøres for at bekæmpe narkotikaproblemet. Kandidatlandene deltager i stigende grad i arbejdet i EONN, Europol og Eurojust. De forskellige projekter og strukturer gør det muligt for EU at **støtte disse lande med at udvikle deres kapacitet til at gennemføre fællesskabsretten og tilknyttede tiltag**, f.eks. udvikle nationale narkotikaplaner og -strategier.

I 2007 var et af de væsentligste tiltag på området internationalt samarbejde, at der for første gang blev holdt møde med eksperter inden for begrænsning af både efterspørgsel og udbud som en del af "Pariserpaktprocessen" vedrørende heroinhandel. Der var også enighed om revisionen af Panama-handlingsplanen fra 1999 mellem EU og Latinamerika og Vestindien. I Port of Spain-erklæringen fra maj 2007 blev der indkredset nye prioriterede samarbejdsområder vedrørende begrænsning af efterspørgslen efter og udbuddet af narkotika samt andre narkotikarelaterede forhold såsom hvidvaskning af penge, toldsamarbejdet og det politimæssige og retlige samarbejde.

Herudover er der nu ved at blive indgået et særligt partnerskab med Kap Verde, hvor samarbejdet om bekæmpelse af narkotika indtager en fremtrædende rolle. Der gøres operationelle fremskridt i forbindelse med samarbejdet mellem EU og Rusland på narkotikaområdet. I oktober 2007 blev der undertegnet et aftalememorandum om udveksling af oplysninger og bedste praksis på området narkotikamisbrug mellem Den Russiske Føderations narkotikakontroltjenester og EONN. EU's narkotikatrojka har holdt møde med Vestbalkanlandene, Rusland, Afghanistan, USA og for første gang Ukraine.

Dublin-gruppen bestående af de vigtigste donorlande udgør stadig et værdifuldt instrument for medlemsstaterne og Kommissionen, når der skal analyseres og udveksles synspunkter vedrørende internationale narkotikaproblemer. De regionale formænd for Dublin-gruppen burde dog rapportere om, i hvor høj grad henstillingerne er blevet fulgt. I 2007 mødtes Dublin-gruppen med Iran – det var første gang, gruppen inviterede en gæst til sit møde.

Bistand og penge til narkotikarelaterede aktiviteter og handlingsplaner, er for opadgående.

Ved udgangen af 2005 blev EU's internationale samarbejdsprojekter på narkotikaområdet vurderet til næsten 760 mio. EUR, hvilket gør **EU til den stærkeste aktør i den globale indsats mod narkotika**.

Hidtil har mindre end halvdelen af EU-medlemsstaterne gennemført bistandsprojekter sammen med tredjelande, og Kommissionen, Det Forenede Kongerige og Tyskland står for mere end 80 % af de igangværende projekter, når der ses på værdien af disse.

EU's finansiering af narkotikarelateret bistand er koncentreret i Afghanistan, der tegner sig for næsten to tredjedele af al EU's finansiering i tredjelande (452 mio. EUR). EU's bistand til støtte for strategier til bekæmpelse af narkotika er rettet mod den socioøkonomiske udvikling i en række af landets nordlige og nordøstlige provinser gennem landbrugsudvikling, herunder alternative måder at tjene til livets ophold på, og bistand til sundhedssektoren. EU er en vigtig donor til fonden for lov og orden, til den afghanske Trust Fund for genopbygning og til et nyt retsstatsprincipprojekt til 200 mio. EUR, der blev iværksat i 2007.

Bistanden til de tre kokadyrkende lande i Andesområdet beløber sig til næsten en tredjedel af den samlede EU-finansiering (220 mio. EUR). De resterende midler er spredt ud på resten af verden, navnlig i Middelhavs- og Balkanområdet, Sydøstasien, Sydkaukasus og Centralasien, og omfatter støtte til **alternativ udvikling** (ca. to tredjedele af bistanden) fulgt af projekter vedrørende **institutionsopbygning, retshåndhævelse og begrænsning af efterspørgslen**.

I 2006 blev der via Nord-Syd-budgetposten vedrørende narkotika, som Europa-Kommissionen forvalter, ydet over 7,5 mio. EUR i støtte til samarbejdet langs de ruter, kokainhandlen følger fra Latinamerika/Vestindien via Afrika, et initiativ med partnerskaber mellem byer i EU og Latinamerika/Vestindien på området begrænsning af efterspørgslen efter narkotika, et projekt vedrørende deling af efterretningsoplysninger mellem EU og Latinamerika/Vestindien, et andet initiativ med henblik på at begrænse efterspørgslen i det sydlige Middelhavsområde, Mellemøsten og Sydvestasien og en undersøgelse vedrørende mindskelse af skader i udviklingslande.

Der findes en række globale initiativer, der også blev finansieret over budgetposten i 2006, og som alle gennemføres via FN's Kontor for Bekæmpelse af Narkotika og Kriminalitet (UNODC). De skal bl.a. finansiere det globale afgrødeovervågningssystem til støtte for "Pariserpaktprocessen" og FN's narkotikaforum for ngo'er og finansiere en ekspertgruppe, der skal konsolidere tiårsevalueringen af den erklæring, der blev vedtaget på FN's generalforsamlings særlige samling (UNGASS) i 1998. Derudover er der ydet bistand til et UNESCO-projekt, der blev iværksat i 2005, for at styrke ngo'ers tjenester og kapacitetsopbygning i udviklingslande på området skadebegrænsning.

EU indtager i stigende grad et fælles standpunkt i FN's Narkotikakommission (CND). Et eksempel var udkastet til EU's resolution om indkredsning af kilderne til prækursorer til ulovlig fremstilling af narkotika, der blev vedtaget på CND's 50. møde. EU, der handler som én enkelt enhed, tilsluttede sig yderligere ti CND-resolutioner på narkotikaområdet.

EU har til hensigt at fortsætte denne vellykkede koordinering **ved at fastholde et fælles standpunkt til UNGASS-evalueringen i 2008** og opfølgningen i 2009.

Midlerne til UNODC til nedsættelse af en ekspertarbejdsgruppe, der skal evaluere UNGASS-erklæringen fra 1998, bekræfter EU's engagement for så vidt angår udvikling og gennemførelse af narkotikapolitikker på FN-plan, som i stigende grad bygger på videnskabelige evalueringer og på de bedst tilgængelige data.

3.5 Oplysninger, forskning og evaluering

Behovet for at basere narkotikapolitikken på solide videnskabelige beviser er større end nogensinde. Det afspejles i medlemsstaternes ønske om at øge EU-samarbejdet på området narkotikarelateret forskning.

Europols og EONN's bidrag til EU's videnbase vedrørende narkotikaproblemet er fortsat af stor værdi for de politiske beslutningstagere og fagfolk. I 2006 og 2007 udarbejdede både EONN og Europol en række rapporter om efterspørgslen efter og udbuddet af narkotika i Europa, som gav de politiske beslutningstagere og de myndigheder, der skal gennemføre beslutningerne, ajourførte oplysninger om narkotikasituationen og mulige reaktioner herpå.

Det overordnede billede af den narkotikarelaterede forskning, der udføres i de 27 medlemsstater, er imidlertid stadig kompleks og opsplittet, og der mangler et overblik over de videnskabelige forsknings- og samarbejdsnet og over de nuværende og potentielle områder for narkotikarelateret forskning. Kommissionen vil gennemføre en tilbundsående, sammenlignende analyse af forskningen på området ulovlige narkotika, der vil blive offentliggjort i 2008.

Kommissionens Fælles Forskningscenter lægger mere vægt på sikkerhedsrelateret forskning i sit arbejdsprogram for 2007-2013. I 2007 blev der opnået enighed på kommissionsplan om, at Det Fælles Forskningscenter skal stille sig til rådighed for medlemsstaterne som en **videnbase for et potentielt europæisk netværk på området retskemisk profilanalyse af ulovlige narkotika**. Den skal bygge på nuværende og tidligere kommissionsfinansierede projekter på området.

Af andre kommissionsinitiativer kan nævnes DRUID-projektet, der har til formål at udvikle pålideligt kontroludstyr på veje for at afsløre bilister, der har indtaget narkotika, og EURITRACK (European Illicit Trafficking Countermeasure Kit), der er et projekt, som har til formål at udvikle en sikker måde til at afsløre ulovlige materialer, der er skjult i skibscontainere uden at åbne dem.

Der vil via **Programmet for forebyggelse af narkotikamisbrug og information af offentligheden²⁰ (2007-2013)** bliver ydet yderligere støtte til projekter og undersøgelser på området begrænsning af efterspørgslen efter narkotika og politisk analyse.

IV. KONKLUSIONER

Der er ingen tvivl om, at EU's narkotikastrategi og narkotikahandlingsplaner - som en proces til at træffe politiske beslutninger og gennemføre dem - skaber en dynamik, der bringer medlemsstaterne tættere på hinanden.

²⁰ EUT L 257 af 3.10.2007.

Situationsrapporten 2007 afslører to vigtige forhold:

- (1) Der er i stigende grad sammenfald mellem narkotikapolitikkerne i EU, samtidig med at de forskellige medlemsstaters individuelle kulturelle og politiske modeller respekteres.
- (2) Den bevisbaserede strategi, der blev vedtaget med henblik på handlingsplanen, hjælper til med at indkredse områder, hvor der skal foretages forbedringer.

Selv om det er for tidligt at forudsige, hvad evalueringen i 2008 vil indeholde, er der bestemte aspekter, der træder frem:

- Det er nødvendigt at forbedre indsamlingen eller delingen af nationale oplysninger, navnlig vedrørende begrænsning af udbuddet og retshåndhævelse (det var allerede tydeligt i den første situationsrapport i 2006).
- Der skal udvikles en metode til positivt at knytte de specifikke foranstaltninger i handlingsplanen sammen med omfanget af og mønstrene i narkotikafremstilling, -handel og -forbrug.
- Indikatorerne i handlingsplanen bør justeres på hensigtsmæssig vis, idet nogle af dem ikke giver oplysninger om de foranstaltninger, de henviser til.
- Derudover **afspejler de manglende oplysninger om foranstaltningernes virkning på narkotikasituationen et stort problem med at måle virkningerne af offentlige politikker vedrørende specifikke og komplekse sociale problemer.** De disponible oplysninger giver ikke altid et klart billede af, om resultaterne af handlingsplanen har haft indvirkning på det problem, der forsøges tacklet.

Kommissionen vil undersøge disse spørgsmål yderligere i den endelige evaluering af EU's narkotikahandlingsplan 2005-2008. I Kommissionens forslag til den næste EU-narkotikahandlingsplan 2009-2012 vil der blive lagt særlig vægt på en mere stringent overensstemmelse mellem specifikke foranstaltninger og de hertil hørende indikatorer og evalueringsredskaber.

De årlige rapporter om EU's narkotikahandlingsplan i tidsrummet 2006-2007 har styrket Kommissionens faste overbevisning om, at det er nødvendigt at basere narkotikapolitikker på de bedst tilgængelige objektive beviser for at sikre effektive – og omkostningseffektive – politikker; at narkotikapolitikker bør afspejle de grundlæggende værdier, EU bygger på; og at disse politikker skal kombinere en rimelig, men resolut strafforfølgning af ulovlig narkotikahandel og -fremstilling med omfattende forebyggende foranstaltninger, skadebegrænsende foranstaltninger, behandling og rehabilitering. Det er vores pligt over for EU-borgerne.

Kommissionen henstiller til Rådet, at det godkender denne situationsrapport.